

i svědectví slyšených úředníků žalovaného dokazují, že v právní povaze dříve zachovávaných pensijních norem se tímto prohlášením nic neměnilo. Bezpodstatné jsou tedy výtky rozporu se spisy a nesprávného právního posouzení, uplatňované z toho důvodu, že odvolací soud neuznal uvedeného prohlášení za důkaz smluvní povinnosti žalovaného k vyplácení nějakých požitků. Přisvědčiti sluší žalobci, že také pense, opírající se o pouhé zvyklosti, byly upraveny zákonem ze dne 18. března 1921 čís. 130 sb. z. a n., a že byla v rozepři zjištěna okolnost, zachovávaná na velkostatku žalovaného poskytovatí zaměstnancům pense. Nejde však o to, zda byla tu takováto zvyklost, nýbrž zda vztahovala se také na žalobce, jinými slovy, zda bylo zvykem, poskytovatí pense i takovým zaměstnancům, kteří, nedoslouživše, byli z trestu propuštěni. Podle zjištění nižších soudů dostávali a dostávají pensi jen zaměstnanci, kteří na velkostatku k úplné spokojenosti dosloužili, stavše se pro invaliditu nebo stáří služby neschopnými; že pense byly poskytovány také zaměstnancům, kteří před časem dobrovolně ze služeb odešli nebo byli propuštěni, prokázáno nebylo. Žalobce sám neuvedl jediného případu, kde by se to bylo stalo. Proto nemůže se žalobce dovolávatí zvyklostí zachovávaných na velkostatku žalovaného, a jest také nerozhodno, zda zavinil či nezavinil žalobce své propuštění. Veškeré vývody dovolací, které se propuštěním žalobcovým zabývají, jsou bezpředmětny.

Čís. 3391.

Jest přípustným pořad práva pro nárok na uznání vlastnického práva ku pozemku, jehož hranice dosud nebyly vytýčeny, avšak pokojná držba pozemků jest známa a nesporná.

Předpis Šu 418 obč. zák. předpokládá, že stavěno bylo na pozemku cizím a obmezuje se pouze na onu část pozemku, která byla skutečně zastavěna.

(Rozh. ze dne 15. ledna 1924, Rv I 1408/23.)

Žalobě na zjištění, že část parcely čk. 245/42 jest ve vlastnictví žalobců, že žalovaní jsou povinni to uznati, část parcely žalobcům vrátiti a veškerých disposic nad ní se na příště zdržeti, bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Neprávem vytýká dovolání rozsudku druhé stolice zmatečnost řízení (§ 503 čís. 1) a nesprávné právní posouzení věci (§ 503 čís. 4 c. ř. s.). Jest sice pravdou, jak uvádí dovolání, že nesporným řízením mají se určití hranice nejen zanikající nebo neznatelné, nýbrž i sporné hranice mezi dvěma sousedními pozemky. V tomto případě však nicméně nelze postupovati dle řízení nesporného; neboť účelem jeho jest v případě, že hranice jsou neznatelné nebo sporné, by soudce vyšetřil poslední pokojnou držbu a dle ní hranice určil a, nelze-li tak učiniti, by spornou plochu rozdělil dle volného uvážení (§ 851 obč. zák.). Kromě toho zá-

kon předpokládá, že právě hranice již před tím byly stanoveny, že však postupem doby se staly neznatelnými, nebo spornými (§ 850, 851 obč. zák.). V tomto případě však právě hranice mezi sousedními pozemky čk. 245/42 se strany jedné a čk. 245/67 a 245/68 se strany druhé vůbec ještě nikdy správně vytýčeny nebyly a pokojná držba těchto pozemků jest známa a nesporná. Užívaliť, jak nesporně, žalující manželé pozemku čk. 245/42 jen až ku zdi, vystavěné omylem o 3·27 m, 2·5 m a o 1·7 m západněji, nežli probíhá skutečná hranice, jak ji soudní znalec určil, kdežto manželé žalovaní užívali pokojně a byli tedy v pokojné držbě nejen pozemků čk. 245/67 a 245/68, nýbrž i větší části pozemku č. kat. 245/42, jež ležela za zdí svrchu zmíněnou směrem východním. Určením pokojné držby na sporné ploše pozemku čk. 245/42 nebylo by tedy na rozřešení sporu ničeho získáno, spor trval by i na dále, neboť žalobcům jedná se o to, by určeno bylo vlastnické právo ke sporné ploše zmíněného pozemku a o to, aby dosavadní uživatelé její uznáni byli povinnými, tuto plochu jim vydati v držbu a užívání, ačkoliv jsou v její pokojné držbě. Dle tohoto stavu věci jde v tomto sporu v první řadě nikoli o úpravu neb obnovu hranic, nýbrž o to, zda žalovaní vládnou sporným dílem pozemku, žalobci přesně vymezeném, právem, běží tedy o žalobu vlastnickou (§§ 366 a 369 obč. zák.). Není proto odůvodněnou námitka nepřípustnosti pořadu práva, ani s ní související dovolací důvod zmatečnosti řízení dle §§ 477 čís. 6 a 503 čís. 1 a 513 c. ř. s. Avšak ani ve věci samé neposoudil odvolací soud právní stránku věci nesprávně (§ 503 čís. 4 c. ř. s.). Ustanovuje sice poslední věta Šu 418 obč. zák., že, věděl-li vlastník pozemku, že se na jeho pozemku staví a bezelstnému staviteli stavby ihned nezakázal, může žádati toliko, by se mu za staveniště dala cena obecná, a stane se bezelstný stavitel zastavením vlastníkem půdy i stavby. Tento právní předpis však předpokládá, by stavitel stavěl na pozemku cizím. V tomto případě však stavěli žalovaní manželé, jak nižší soudy zjistily na základě spisů stavebního úřadu, nikoli na pozemku žalobců čk. 245/42, ani na jeho sporné části, nýbrž na svých vlastních pozemcích čk. 245/67 a 245/68. Tvrzení žalovaných, že sporná část pozemku čk. 245/42, které žalovaní skutečně užívali a drželi spolu se svými pozemky čk. 245/67 a 245/68 tvoří nedílnou stavební jednotku, a že když stavěli na svých pozemcích čk. 245/67 a 245/68 platí to tak, jako by byli prováděli stavbu i na sporném dílu pozemku čk. 245/42, nenalézá v zákoně nikde opory. Působnost ustanovení Šu 418 obč. zák. dlužno obmeziti čistě jen na onu část pozemku, která stavbou byla bezprostředně dotčena, která byla skutečně zastavěna, nelze ho však rozšířiti ani na nezastavěnou část pozemku, na němž se staví, tím méně na část sousedního pozemku, na němž stavba vůbec provedena nebyla, byť i ji stavebník současně držel a užíval. Z téhož důvodu nemohlo míti pro žalobce nepříznivého účinku nedostavení se k politické komisi, konané k vůli obmyšlené stavbě vily čp. 441 na pozemcích čk. 245/67 a 245/68, a nečinění námitek proti stavbě té, poněvadž se stavba jejich pozemku čk. 245/42 vůbec nedotýkala (čl. XXXVII uvoz. zák. k c. ř. s. a Randa Besitz 4. vyd. str. 283 a násl.).